



# Elektriska rullstolar

Hjälpmiddelscentralen, Jönköping

Hösten 2017



# Vad säger Handboken?

## Elektriska rullstolar

### **För vem, inomhus:**

För personer med funktionsnedsättning med mycket stora svårigheter eller inte alls kan förflytta sig självständigt och det inte kan lösas med manuell rullstol eller annat hjälpmedel.

För personer med funktionsnedsättning som medför att de inte kan utföra hushållsarbete självständigt

# Vad säger Handboken? Elektriska rullstolar

## **För vem, utomhus:**

Personer med funktionsnedsättning med mycket stora svårigheter eller inte alls kan förflytta sig med manuell rullstol eller gånghjälpmedel och som inte självständigt kan klara normala dagliga aktiviteter såsom inköp och kortare promenader.

**Barn:** Hjälpmedel som möjliggör att barn deltar i normala aktiviteter för lek och fritid, tex. ”cykla ner på stan”, kan förskrivas till barn upp till 20 år.

# Vad säger Handboken? Elektriska rullstolar

## Mål:

- Att göra det möjligt att förflytta sig självständigt
- Att utföra aktiviteter i hushållet självständigt

”Den eldrivna rullstolen ska ersätta gångförmåga, inte bil, färdtjänst eller allmänna kommunikationer”



# Vad säger Handboken? Elektriska rullstolar

## **Förskrivare:**

Arbetsterapeut

Vid förstagångsförskrivning krävs alltid samråd med läkare som utfärdar medicinsk bedömning.

Vid förändrade förutsättningar, behov eller då den elektriska rullstolen behöver bytas ut ska en ny bedömning göras.

Läkarbedömning vid förändrat medicinskt status.

# Vad säger Handboken?

## Elektriska rullstolar

### Kriterier

- Självtändigt utföra normala dagliga aktiviteter såsom inköp och kortare promenader.
- Regelbunden användning, minst 2 ggr/vecka.
- Personen ska klara att framföra och hantera rullstolen utan fara för sig själv eller annan.

### Antal

I första hand ska en rullstol förskrivas

# Vad säger Handboken? Elektriska rullstolar

## Uppföljning

Uppföljning ska ske regelbundet 1-2 ggr/år

Uppföljning görs vad gällande personens förmåga att köra elrullstolen samt hur frekvent stolen används, samt hur målet med stolen uppnåtts.

# Vad säger Handboken?

## Vårdarmanövrerade rullstolar och drivaggregat

### För vem:

- För personer som har manuell rullstol men inte kan framföra den självständigt utomhus och inte klarar att köra elektrisk rullstol på ett säkert sätt på grund av sin funktionsnedsättning.
- Om närstående/vårdare inte kan köra den manuella rullstolen på grund av personens vikt, rullstolens utformning eller närmiljön.



# Vad säger Handboken?

Vårdarmanövrerade rullstolar och drivaggregat

## **Mål:**

Att göra det möjligt att komma ut regelbundet i sin närmiljö med hjälp av närstående/vårdare.

## **Förskrivare:**

Arbetsterapeut

# Vad säger Handboken?

## Vårdarmanövrerade rullstolar och drivaggregat

### Kriterier:

- För att uträtta normala dagliga aktiviteter som inköp och kortare promenader, minst 2 ggr/vecka.
- Vårdarmanövrerad elrullstol väljs när det inte finns speciella behov på sittkomfort eller stöd, vid behov av komfort/stöd väljs komfortrullstol med drivaggregat.
- Om personen vistas utomhus > 2 ggr/vecka och tar långa promenader, rekommenderas elektrisk rullstol med vårdarmanövrering.

# Vad säger Handboken?

## Vårdarmanövrerade rullstolar och drivaggregat

### **Antal:**

En elektrisk vårdarmanövrerad rullstol kan förskrivas.

### **Uppföljning:**

Regelbunden uppföljning 1-2 ggr/år. Vid förstagångsförskrivning ska uppföljning ske inom 6 månader. Uppföljning av hur frekvent användning samt av uppsatta mål.

# Vad säger Handboken?

## Elektriskt manövrerade drivhjul

**För vem:** Samma kriterier som vid förskrivning av elrullstol.

Endast ett hjälpmedel kan förskrivas för att tillgodose samma behov, därför kan ej både elrullstol och elektriskt manövrerade drivhjul förskrivas.

# Vad säger Handboken?

## **Eget ansvar för samtliga elrullstolar:**

- Personen ansvarar för normalt underhåll för att undvika förslitning
- Laddning
- Förvaring, försäkring
- Tillbehör, korg och käpphållare är egenansvarsprodukter och kostar 200 kr/st. Produkterna kan vara begagnade.
- Kunna ta med stolen i bilen

# Rutiner vid förskrivning av elrullstol

- Remiss utprovning elektrisk rullstol
- Medicinsk bedömning
- Beslutsstöd
- Behov av stöd i sittande?
  - Remiss- utprovning sittande

The form is a medical assessment tool for electric wheelchair prescription. It includes a header with the logo of Region Jönköping län and a patient information section. The main part of the form is a table with columns for 'Sittande', 'Stående', and 'Gående'. The 'Sittande' column has a green 'X', 'Stående' has a yellow 'X', and 'Gående' has a red 'X'. There are also checkboxes for 'Behov av stöd i sittande?' and 'Behov av stöd i stående?'.

# Rutiner vid förskrivning av elrullstol

## Inför utprovning:

- I vilken miljö?
- Hur ska stolen köras?
- Behov av funktioner på stolen?

# Rutiner vid förskrivning av elrullstol

## Utprovning

- Vem deltar: Patient, arbetsterapeut, hjälpmedelskonsulent, (tekniker, representant från företag)
- Var: På HMC eller i hemmet
- Förberedande samtal
- Utprovning av stol och information
- Överenskommelse om hur inträning (och leverans) ska ske
- Körträningsrapport och låneförbindelse från websesam



# Klasser av elrullstolar

## **Elrullstol för inomhusbruk: A-klass**

Lutning 3°/6°, nivåskillnad 15 mm, frigång 10 mm, räckvidd 15 km

## **Elrullstol för inne-utebruk: B-klass**

Lutning 6°/9°, nivåskillnad 50 mm, frigång 30 mm, räckvidd 25 km

## **Elrullstol för utomhusbruk: C-klass**

Lutning 10°/15°, nivåskillnad 100 mm, frigång 50 mm, räckvidd 35 km

Elektrisk rullstol för utomhusanvändning med manuell styrning som ska användas av person som kan förflytta sig begränsad sträcka, kan göra självständig överflyttning och ändra sin sittställning. Har ej stort behov av stöd i sittande.

**Scooter:** Trehjulig elrullstol med styre

Klass B:                   Cityliner 312  
                                  Ortocar 310+  
                                  Orion

Klass C:                   Comet



Elektrisk rullstol för utomhusanvändning med elektrisk styrning och med möjlighet att använda inomhus. Ska användas av person som kan förflytta sig begränsad sträcka, kan göra självständig överflyttning och ändra sin sittställning. Har ej stort behov av stöd i sittande.

Klass B: Quickie F55  
Dragon  
Kite



Elektrisk rullstol för utomhusanvändning med elektrisk styrning som ska användas av person som kan förflytta sig begränsad sträcka, kan göra självständig överflyttning och ändra sin sittställning. Har ej stort behov av stöd i sittande.

Klass C:

Optimus, X 850



Elektrisk rullstol för inom- och utomhusanvändning med möjlighet att anpassa sittande och styrsätt. För person som har stort behov av stöd i sitt sittande och för att röra sig. Personen flyttar ofta över med hjälp av annan eller med hjälp av personlyft. De kan inte ändra sin sittställning. Möjlighet till omgivningskontroll.

Klass B: C 300

TDX SP 2



Elektrisk rullstol för inom- och utomhusanvändning med möjlighet att anpassa sittande och styrsätt. För person som har stort behov av stöd i sitt sittande och för att röra sig. Personen flyttar ofta över med hjälp av annan eller med hjälp av personlyft. De kan inte ändra sin sittställning. Möjlighet till omgivningskontroll och ståfunktion.

Klass B: C500 VS senior och junior  
F5 VS



Elektrisk rullstol för inomhusanvändning av person ska utföra hushållsaktiviteter självständigt i bostaden. Kan oftast utföra överflyttning självständigt och ändra sittställning, har ej stort behov av stöd i sittandet.

Klass A: Real 6100

Flexmobil

Real 6100 plus, finns även med barnsits



# Rutiner vid förskrivning av elektrisk vårdarmanövrerad rullstol och drivaggregat

- Beslutsstöd
- Låneförbindelse via websesam
- Körträningsrapporten



Vårdarmanövrerad rullstol med drivaggregat för utomhusanvändning. Ska användas utomhus och inomhus av personer som behöver bli skjutsade av vårdare.

Cross med Lille Viking 2000



Anpassat sittande:

HD rullstol med Lille Viking 2000

HD rullstol med Lille Viking 2015, low bow

Azalea med Lille Viking 2015, flat bow



Huflan med Lille Viking 2000

Ej möjligt att montera Lille Viking på barnrullstolar

Vårdarmanövrerad elektrisk rullstol för utomhusanvändning. Ska användas utomhus av personer som behöver bli skjutsade av vårdare. Ej stort behov av stöd i sittande.

Compact Clever

Ichair

Kite med vårdarstyrning

## Vårdarmanövrerad elektrisk rullstol

- + Går långt
- + Stabil stol
- + Lättare att ut steget
- + Tuffare miljö
- Ej anpassat sittande

## Vårdarmanövrerad manuell rullstol med drivaggregat

- + Tar mindre plats
- + Går/rullar bäst på hårdgjord väg
- + Lätt att köra frikopplad
- + Anpassat sittande
- + Endast en stol

Tänk på att de olika fabrikaten har olika styrningar

# Rutiner vid förskrivning av elektriskt manövrerade drivhjul

- Remiss utprovning elrullstol
- Medicinsk bedömning
- Beslutsstöd



Elektrisk manövrerade drivhjul skall användas på den manuella rullstolen av personer som kan förflytta sig begränsad sträcka i sin manuella stol. Stolen/drivhjulet används både inom och utomhus. Personerna kan också utföra överflyttning självständigt och ändra sin sittställning och har därför inte stort behov av stöd i sittandet .

E-move

E-motion M15



# Elrullstol i trafik

Maxhastighet 15 km/h

Fortare än gångfart 4-6 km, gäller cyklisternas trafikregler, långsammare gäller regler för gångare.

- Långsamt fordon, ej filkörning
- Sitter lågt, syns dåligt
- Lagkrav på reflexer.
- Belysning för att synas.
- Blinkers



# Körträning och uppföljning

Träna i miljön där stolen ska användas.

Vart ska pt köra/stolen användas?

Årlig uppföljning 1-2 ggr/år



<http://socialstyrelsen.dk/udgivelser/kor-godt-i-korestol-og-pa-scooter>

<http://www.wheelchairskillsprogram.ca/eng/manual.php>

**Körträningen är en säkerhet för både förskrivare och patient/anhörig.**

# Laddning och skötsel

- Laddningsrutin, vad mår batteriet bra av?
- Rengöring



(Soldriven elrullstol)



# Vad gör man när stolen inte går?

- Är stolen laddad?
  - Är stolen frikopplad?
  - Sitter sladdarna i?
  - Har automatsäkring löst ut?
  - Är stolen låst?
  - Är laddkabeln i?
  - Kolla instruktionsbok
- 
- Kontakta tekniker på Hjälpmedelscentralen



# Elrullstol i bil

- Elrullstol med manuell styrning (trehjuling): Ej sitta kvar
- Elrullstol med elektrisk styrning (joystick): Klass B stolarna får man sitta kvar i, med nackstöd och ev bälte. Kolla bruksanvisning för specifik stol  
Undantag: Ej Koala
- Vårdarstyrda elrullstolar
- Färdtjänstens chaufförer ska inte köra elrullstolar in och ut ur bilarna

# Tack för oss!

Lena Andersson [lena.k.andersson@rjl.se](mailto:lena.k.andersson@rjl.se) 010-242 87 16

Lena Andrén [lena.andren@rjl.se](mailto:lena.andren@rjl.se) 010-242 87 22

Erik Svarén [erik.svaren@rjl.se](mailto:erik.svaren@rjl.se) 010-242 87 16

Tekniker: 010-242 87 00, knappval 2

Tekniker Daniel Mattsson var med vid utbildningen.